

השנה האחרונה התאפיינה בתנופת פיתוח של הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטה הפתוחה. במהלך השנה פרסמנו 12 מכרזים לקליטת חברי סגל חדשים בכל המחלקות האקדמיות, וכתוצאה מהם ייקלטו בשנה הקרובה 11 חברי סגל חדשים במגוון תחומים: מתמטיקה, מדעי המחשב, מדעי החיים, פסיכולוגיה, מדיניות ציבורית, כלכלה, הנדסת תעשייה וניהול, לימודי תרבות, מדעי היהדות וספרות עברית.

קיבלנו השנה אישור מהמל"ג לשלוש תוכניות חדשות לתואר ראשון במסלולים דו-חוגיים: היסטוריה של המזרח התיכון ותרבויותיו, תקשורת ופילוסופיה. הוועדה האקדמית של האו"פ אישרה השנה שלוש תוכניות חדשות שיישלו בקרוב למל"ג: תוכנית לתואר ראשון בעבודה סוציאלית, תוכנית לתואר ראשון בפילוסופיה, כלכלה ומדע המדינה ותוכנית לתואר שני בהיסטוריה. כמו כן אישרה הוועדה האקדמית של האו"פ תוכנית לתואר שלישי באוניברסיטה הפתוחה, דבר האמור לתרום לביסוס מעמדה של האו"פ כאוניברסיטה מחקרית. תוכנית זו – שטרם אושרה במועצה להשכלה גבוהה – תאפשר לחברי סגל בכיר בדרגות של פרופ' חבר ופרופ' מן המניין להדריך דוקטורנטים באופן עצמאי במסגרת האוניברסיטה הפתוחה. כדי לממש אותה, חובר תקנון ללימודי תואר שלישי, הכולל הקמת רשות לתלמידי

בימים אלה, ערב סיום כהונתי כנשיא האוניברסיטה הפתוחה, אני נרגש בבואי לערוך סיכומים ולומר דברי פִּרְדה. את הישגי האוניברסיטה הפתוחה בתקופת כהונתי הצגתי בדוח נפרד, ואילו כאן אציג, כבכל שנה, את הפעילות בשנה שחלפה. בפתח הדברים אדגיש הן את ההישגים העיקריים שלנו והן את הקשיים הניצבים מולנו.

בדוח הקודם הדגשתי את חילוקי הדעות והאי-הבנות שהיו לנו מול המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) באשר לתפקיד האוניברסיטה הפתוחה בהשכלה הגבוהה בישראל היום, ומול הוועדה לתכנון ותקצוב (ות"ת) ביחס לתקצוב האו"פ. נראה לי שמרבית חילוקי הדעות יושבו בשנה האחרונה ואני מלא תקווה כי היחסים שלנו עם שני גופים אלה בעתיד יהיו יחסים של שיתוף פעולה פורה. השינוי התרחש הן בעקבות דוח חיובי של ועדת בדיקה שמינתה המל"ג כדי לבדוק את "מערכת ההוראה וההסדרים של האו"פ עם מוסדות אחרים" (ועדת פרידלנדר), והן כתוצאה ממאמצי הסברה מתמשכים ומהופעות שלנו לפני מליאת המל"ג. לגבי תקצוב האו"פ, אני שמח לבשר שהוות"ת החליטה לאחרונה לאשר באופן עקרוני את מודל התקצוב עבור האו"פ, שאותו גיבשנו יחד עם הצוות המקצועי של הוות"ת. המודל ייושם כבר בשנת התקציב הבאה ויביא לגידול בהקצבת הוות"ת לאוניברסיטה הפתוחה.

לבניין החדש, האמור לכלול כ-100 משרדים ואודיטוריום שיכיל כ-500 מושבים, וכמו כן מונתה ועדת היגוי. אנו מקווים להשלים בחודשים הקרובים את גיוס המשאבים להקמת הבניין החדש וכן את התוכניות הדרושות לשם השגת אישורי הבנייה.

כמו בשנים קודמות גם השנה הנוכחית הסתיימה בלא גירעון, למרות הגידול בכוח האדם האקדמי והמינהלי וההעלאות בשכר העובדים. האיזון התקציבי הוא בין היתר תוצאה של המשך הגידול בהרשמות.

ואסיים בנימה אישית. בימים אלה, כאמור, אני עומד לסיים את כהונתי כנשיא האו"פ ולהיפרד ממוסד נפלא זה. חמש שנות כהונתי כנשיא היו עבורי מאתגרות ומרתקות, וגרמו לי סיפוק אישי רב. במהלך התקופה למדתי להעריך את תרומתה הייחודית של האו"פ למערכת ההשכלה הגבוהה ולחברה הישראלית בכלל, ואני שמח שניתנה לי ההזדמנות להיות שותף, ולו לפרק זמן קצר יחסית, למפעל חשוב זה. ההישגים המרשימים של האו"פ מושגים בעיקר הודות למסירותם ומחויבותם של כל עובדי האו"פ – ואני מבקש לנצל במה זו כדי להודות לצוות העובדים על שיתוף הפעולה שזכיתי לו ועל הסיוע במהלך התקופה. אני משוכנע שהאוניברסיטה הפתוחה תמשיך להתפתח, לשגשג ולהגשים את יעדיה בהנהגת פרופ' חגית מסרירון ואני מאחל לה ולכל העובדים הצלחה רבה.

גרשון בן-שחר
נשיא האוניברסיטה הפתוחה

מחקר ומנגנון למינוי ועדות מלוות ושופטים. תקנון זה קיבל אף הוא את אישור הוועדה האקדמית.

מאמצים רבים הושקעו השנה במיזם הגברת דפוסי ההתמדה של הסטודנטים בלימודים. שבעה צוותי משימה – שכללו חברי סגל בכיר, סגל הוראה אקדמי ואנשי מינהלה – טיפלו בגורמים המרכזיים הקשורים בהתמדה בלימודים (מיקצוע תהליך הייעוץ והרחבתו, טיפול ממוקד בסטודנטים חדשים, פיתוח מיומנויות למידה, סדנאות לכתיבת עבודות סמינריוניות ועוד). כמו כן נערכו שני מחקרי חלוץ: האחד, בנושא של החזרת נושרים, בדק את האפקטיביות של פנייה ישירה לסטודנטים שהפסיקו ללמוד אף על פי שהצליחו בקורסים ראשונים; במחקר האחר נבדקה ההיתכנות של חניכת סטודנטים חדשים על ידי סטודנטים ותיקים (מיזם התח"ל).

השנה נערכו בחירות למועצת אגודת הסטודנטים, ולראשונה מאז הקמת האו"פ פועלת בה אגודת סטודנטים – ככלל האוניברסיטאות.

בפיתוח קורסים נמשכו המאמצים לשים את הדגש על עדכון ושכתוב של קורסים ותיקים, ולחלופין – על החלפתם בקורסים חדשים. בעקבות מדיניות זו עלה מספר הקורסים הנתונים בתהליך עדכון, אולם עדיין רבים הקורסים הוותיקים הנלמדים בלא שעברו הליך עדכון.

פרויקט פאר – פתיחת אוצרות רוח – הושק השנה ויצא לדרך, ובהתאם לתוכנית העליון לאינטרנט את ספרי הלימוד של עשרה קורסים, וכן חומרי למידה וכלי עזר טכנולוגיים בקורסים רבים נוספים.

השנה הצענו תוכנית אינטנסיבית לפיתוח מנהלים באוניברסיטה הפתוחה. השתתפו בה שתי קבוצות: האחת כללה ראשי מחלקות אקדמיות וראשי מינהלים והאחרת – מנהלי מחלקות גדולות ונציגים של סגל ההוראה האקדמי. התוכנית חשפה את הצורך ביצירת דיאלוג שוטף בין ההנהלה לבין המנהלים והעובדים של האו"פ, בחיזוק הקשר בין העובדים האקדמיים לבין העובדים המינהליים, וכן בהסברה מתמשכת של יעדי האו"פ. בסיום ההשתלמות מונו צוותים במטרה ליישם את לקחי ההשתלמות.

התרחבות הפעילות באוניברסיטה הפתוחה והגידול בסגל האקדמי ובסגל המינהלי שהתחייב מכך גרמה למצוקת שטחים בקריית האוניברסיטה ברעננה, והביאה אותנו למסקנה שיש להרחיב את הקמפוס ולבנות עוד בניין. לאחרונה התקבלה החלטה לצאת לדרך – נקבעה פרוגמה